

Posudek vedoucího diplomové práce Ivany Richtrové na téma – Vazba v trestním řízení

Diplomantka si zvolila stále aktuální téma vazby, kde navíc dochází často k novelizacím příslušných ustanovení a kde do úpravy této problematiky zasahuje i Ústavní soud. Při zpracování tématu zvolila metodu kompilace i komparace. Rozsah literatury lze hodnotit pozitivně, autorka čerpala též z judikatury včetně nálezů Ústavního soudu. Práce je logicky rozčleněna do šesti základních kapitol, které na sebe logicky navazují.

Pokud jde o historický vývoj institutu vazby, začíná diplomantka trestním řádem z roku 1850 a pokud jde o zákon č. 141/61 Sb., správně zmiňuje všechny podstatné novely, zvláště po roce 1989.

Kapitole, kde autorka vymezuje pojem a účel vazby, nelze v podstatě nic vytknout, když diplomantka správně vysvětluje především všechny charakteristické rysy vazby.

Stěžejní částí práce je kapitola čtvrtá – Právní úprava de lege lata. Dostatečně podrobně rozebírá diplomantka tři vazební důvody a správně zmiňuje i některé nálezy Ústavního soudu (viz např. str. 31 a 32). Kvalitně je zpracována i část 4.4 o přezkoumávání důvodů vazby, kde autorka nejprve zmiňuje změny, které nastaly v důsledku velké novely trestního řádu od 1.1.2002, ale nezapomíná ani na změny, které přinesla novela č. 459/2011 Sb. Při ústní obhajobě by se diplomantka mohla blíže věnovat situaci uvedené v § 71 odst. 2 písm. b) trestního řádu.

Pokud jde o nejvyšší přípustnou dobu trvání vazby (bod 4.5), měla by autorka zodpovědět při ústní obhajobě otázku, zda jde ve všech případech o lhůty absolutní – nepřekročitelné a mohla by i vysvětlit, v jakých fázích trestního stíhání může nastat situace, se kterou počítá trestní řád v ustanovení § 72a odst. 2 poslední věta.

Správně pak popisuje diplomantka i vazební zasedání a poukazuje přitom na to, že jde o reakci na příslušný nález Ústavního soudu. V této části autorka nevynechala ani zvláštnosti úpravy vazby u mladistvých včetně jednoho institutu náhrady vazby, který u dospělých obviněných neexistuje. Kapitola pátá je uceleným pohledem na úpravu vazby de lege lata a její zpracování je třeba hodnotit jako velmi zdařilé.

Na dobré úrovni je zpracována i šestá kapitola, kde autorka provádí srovnání se zahraniční úpravou, konkrétně s úpravou ve Spolkové republice Německo.

Pokud jde o závěr práce a úvahy de lege ferenda, zmiňuje diplomantka požadavek „jednoduché srozumitelnosti“ a je otázkou, zda tento požadavek je důvodný a reálný. Naproti tomu nelze považovat za chybný názor autorky, který se týká koluzní vazby a doplnění příslušného ustanovení o „působení na znalce“. Logiku má i další úvaha diplomantky o doplnění § 67 písm. a) trestního řádu, neboť vychází z konkrétních rozhodnutí Ústavního soudu. Bylo by ovšem možná vhodné zamyslet se při ústní obhajobě i nad tím, zda uvedené rozhodnutí Ústavního soudu, které hovoří o hranici okolo osmi let odnětí svobody, je dostatečně zargumentováno, tedy proč právě tato osmiletá hranice?

Ocenit je třeba v každém případě úvahu diplomantky o přípustnosti stížnosti státního zástupce proti rozhodnutí podle § 77 odst. 2 trestního řádu a § 69 odst. 5 trestního řádu, když autorka by se při ústní obhajobě mohla zabývat tím, zda situace při rozhodování dle § 77 odst.

2 trestního řádu je obdobná jako při aplikaci § 69 odst. 5 trestního řádu, či zda lze vysledovat nějaké rozdíly, které by mohly mít význam právě pro řešení otázky přípustnosti stížnosti státního zástupce. Jinak je ovšem třeba konstatovat, že úvahy de lege ferenda, které byly předneseny ze strany diplomantky, je třeba hodnotit velmi pozitivně.

Celkově lze práci hodnotit kladně, je zřejmé, že autorka nastudovala k danému tématu dostatečný rozsah literatury, v práci se nedopouští žádných nepřesných údajů a jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Při ústní obhajobě by snad mohla doplnit, zda má povědomost o připravované novele trestního řádu, která se má týkat i otázky vazby a jejího nahrazení, případně o pracech na novém trestním řádu. Podle výsledků ústního projevu bude pak možno hodnotit diplomovou práci stupněm jedna až dva.

V Plzni dne 28.4.2016

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
Katedra trestního práva

JUDr. Eduard Wipplinger

